

MANDAL KOMMUNE
Tjenestetorget

Barne, likestillings - og inkluderingsdepartementet

DERES REF: VÅR REF: SAKSBEHANDLER: ARKIVKODE: DATO:
2010/586 - 31 Guro Wendelbo, 38273427 F40 07.05.2012

**MANDAL BARNE- OG UNGDOMSRÅD - HØRINGSUTTALELSE - NOU 2011:20
UNGDOM, MAKT OG MEDVIRKNING.**

Mandal Barne- og ungdomsråd (BU), takker for invitasjon til høring – NOU 2011 Ungdom, makt og medvirkning.

Litt om BU som høringsinstans: BU er kommunens arena for barn og unges stemme, etablert i 2007 med koordinatør i 50% stilling, og består av 18 representanter i alderen 12-18 år, valgt fra skolene og ungdomsklubben, med møteplan som følger politisk møteplan. Et mål er demokratisk prosess fra klassen og klubbmiljø via elevråd/klubbstyre via BU til Bystyret.

Konsekvenser for barn og unge må saksbehandler vurdere i hver enkelt sak til politisk behandling.

Siden etableringen i 2007 har de unge medvirket til økt innflytelse inn i kommunens maktsenter. De har egne aktivitetsmidler kr 100 000, samt fått gjennomslag for økt samarbeid om midler med andre etater, (fra 2010 kr 500 000 til skole og lekeplasser). BU har også to representanter i bystyret med talerett.

BU har et eget arbeidsutvalg bestående av leder, nestleder og en representant, og det er disse tre som har arbeidet med denne uttalelsen sammen med koordinatør.

I anledning høring av kommuneplanen i 2011 ble ca. 175 elever fra 6- 10 klasse spurt om hva Mandal kan bli bedre på for å oppfylle barnekonvensjonen. For å gi et større mangfold av stemmer til denne høringen er disse elevenes stemmer til artikkel 12 tatt med i denne uttalelsen. Videre er det med uttalelse fra kommunens "16 års gruppe"; etablert i forbindelse med kommunens deltagelse i forsøket med 16 års stemmerettsalder. Til sist er med barn og unges representant i plansaker sin uttalelse, samt at helse og sosialtjenesten har et innspill.

1. BU Arbeidsutvalget uttaler:

Utvalgets sammensetning og bakgrunn; (alder, tilhørighet, profesjon), kan vi ikke se at er presentert i utredningen, det burde være tydelig. Utredningen på over 100 sider, med mye tekst, og liten font, er en barriere for mange i målgruppen å lese, særlig for de med lesevansker, og de yngste. Kun de spesielt interesserte og eldste i målgruppen utredningen retter seg mot, vil ha mot til å ta fatt på disse sidene. Tekstboksene med tiltak og konklusjoner gjør det imidlertid lettere for de unge og også meg som voksen å jobbe med stoffet sammen med de unge, og på deres premisser/erfaringsgrunnlag. Tiden er alltid en utfordring.

MANDAL BARNE- OG UNGDOMSRÅD
MANDAL BU
-HVA BARN OG UNGE
OG UNGE
-HVA PÅ
-HJERTET..

16 års stemmerett må bli innført ved lokale valg. På sikt bør stemmerettsalderen også senkes ved stortingsvalget. De unge har også meninger, og det å få stemme gjør unge mer engasjert, og gir større grunn til å engasjere seg. 16 åringer bør også være valgbare til kommunestyre/bystyre. Det er de som er modne og gode til å uttrykke seg som vil stille til valg. BU har representanter i bystyret nå som deltar både i debatt og med egne innlegg, den yngste fra BU på talerstolen har vært 13 år. De unge engasjerer seg når de får muligheten til å sette seg inn i saker og har en arena hvor de blir hørt. Sakspapirer er ofte tunge å lese. Mangel på god informasjon og kunnskap gjør det vanskeligere å delta i politikk.

Elevrådsarbeid har ulik prioritet ved de ulike skolene. Klassens time er ofte droppet fordi lærere ikke vil ta av sine timer til at elevene kan få diskutere saker. Alle klasser bør ha en time i uken til å diskutere aktuelle saker og elevrådsarbeid. Valg til elevråd kan bli bedre. De som velges er ofte de mest populære, ikke nødvendigvis de beste til å representere andre. Penger er makt. I BU erfarer de at de kan være med å gjøre en forskjell ved å bestemme hvilke tiltak som skal få penger. I samarbeid med elevrådene og aktuelle enheter i kommunen er barn og unge med å bestemme hvordan penger til skole/skolegårder og lekeplasser skal brukes. Og deres mening blir tatt hensyn til og anses som viktig for å lykkes.

Informasjon og sakspapirer må gjøres leselig og tilgjengelig, og veiledning for hvordan delta er viktig. Budsjett er viktig å ha kunnskap om for å delta i politikken, og da må det være mulig å les det/forstå det for hvem som helst.

Barne- og ungdomsråd bør være lovpålagt for kommunene å vurdere å etablere, og det må følge penger med, og en sekretær/veileder som har tid nok til å gi god veiledning og å følge opp saker.

Ung.no er en viktig kanal for god informasjon og kunnskap.

Slettmeget.no må bli bedre/enklere å bruke, og respekten for personvern må utvikles gjennom holdningsskapende arbeid.

2. Ca. 175 elever i 6- 10 klasse:

Elevene er spurt om hva kommunen kan bli bedre på for å oppfylle barnekonvensjonens artikkel 12, om barnets rett til å si sin mening i alt som vedrører det og vektlegging av disse meningene. Dette var i anledning høring av kommuneplanen i 2011, med utgangspunkt i FNs kommentarer til Norge om hva de vil at Norge skal bli bedre på. Elevene svarte på "post it" lapper som er sammenfattet i en uttalelse til kommunen: "*(.....) De fleste barn og unge som er spurt har hørt om BU. Mange uttaler at de mangler informasjon om hva de selv kan være med å mene noe om, hvilke rettigheter de har, hvordan de kan påvirke sin hverdag både på skole, hjemme, fritid, og i BU. Flere barn og unge må få oppleve at de blir hørt og tatt på alvor og få delta i demokratiet. (...)*" (Høring – kommuneplanen 2011-2023)

3. BU sin "16 årsgruppe"

Etablert i forbindelse med kommunens deltagelse i forsøket med 16 års stemmerettsalder, (9 førstegangsvelgere fra 16 - 19 år):

"16. årsgruppa" avsluttet nylig sitt program med et seminar sammen med ungdom fra Stavanger der tema var veien videre etter valget. Gruppa sine medlemmer er enige om at stemmerettsalderen må senkes til 16 år for lokale valg. De er mer usikre i forhold til Stortingvalget. Det bør prøves ut. Det å få være med i forsøket med 16 års stemmerett har vist at vi er modne til å ta egne valg, sier ungdommene. Dessuten er gjennomsnittsalderen på bystyremedlemmene her i Mandal gått betraktelig ned etter valget, og ungdomsakuelle saker ble i større grad satt på dagsorden, erfarer de unge.

4. Barn og unges representant i plansaker

Uttaler at han prøver å fylle sitt ombud med de saker som han synes er viktige for barn og unge. Han har holdt fokus på lekeplasser og trygg skolevei, i tillegg til å sikre infrastruktur i nye reguleringsplaner mht. til disse feltene. Henvendelser fra skoler, velforeninger, enkeltpersoner og

kommunens sentraladministrasjon blir fulgt opp, og han møter i planutvalget når det er saker som angår målgruppa. Han prøver å holde så god kontakt med barne- og ungdomsrådet som mulig, og er lydhør for alle uttalelser om evt. ønsket endring.

5. Helse og sosialtjenesten uttaler:

Bosetting av ungdommene påvirkes av type opphold og erfaringer de har hatt før bosetting; bedre og tettere oppfølging før bosetting gir bedre integrering for ungdommene i kommunen.

Med hilsen

Guro Wendelbo
koordinator Barne- og ungdomsrådet

Kopi til:
Erik Tronstad
Åse Wetrhus
Tore Askildsen
Trine Merete Vasby